

Minister Klimatu i Środowiska

DGK-WP.053.1.2023.MB
2921372.11350945.9111836
Warszawa, 28-11-2023

Odpowiadając na petycje z dnia 24 lipca i 23 listopada 2023 roku, dotyczące dewastacji środowiska naturalnego na Pojezierzu Ińskim wskutek udzielenia dwóch koncesji na wydobywanie kruszywa naturalnego ze złóż „Ińsko” oraz „Storkowo” w gminie Ińsko, województwie zachodniopomorskim, zawierającej żądania:

- 1) natychmiastowego zaprzestania wydobywania żwiru na Pojezierzu Ińskim, a w szczególności natychmiastowego wstrzymania prac związanych z uruchomieniem następnych wyrobisk;
- 2) objęcia całego środowiska naturalnego Pojezierza Ińsko ochroną w myśl rozporządzeń Wojewody Zachodniopomorskiego nr 14/2005 z dnia 27 lipca 2005 r. w sprawie Ińskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego Nr 64, poz. 1377) oraz nr 36/2005 z dnia 10 listopada 2005 r. w sprawie planu ochrony Ińskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego Nr 92, poz. 1874);
- 3) wzruszenia/zmiany decyzji Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 25 maja 2021 r., znak: WOŚ.III.7422.7.2020.MU;
- 4) dostosowania przepisów prawa do zachodzących gwałtownie zmian klimatu i wywołanych tym już obecnie niedoborów wód, aby zapewnić następnym pokoleniom Polaków dobro, jakim jest woda, informuję, co następuje.

Stosownie do art. 157 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2023 r., poz. 633 z późn. zm.) dalej: „p.g.g.”, w *sprawach określonych ustawą organem wyższego stopnia w rozumieniu Kodeksu postępowania administracyjnego w stosunku do marszałków województw jest minister właściwy do spraw środowiska*. Zatem Minister rozpatruje odwołania od

decyzji marszałków w sprawach udzielenia koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż. Prowadzi również postępowania w przedmiocie stwierdzenia nieważności takich decyzji.

Od decyzji Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego w przedmiocie udzielenia koncesji na wydobywania kopaliny ze złoża „Ińsko” odwołanie wniosła jedynie Gmina Ińsko, która nie posiadała legitymacji procesowej, w rezultacie Minister Klimatu i Środowiska umorzył postępowanie odwoławcze zainicjowane przez gminę. Od decyzji udzielającej koncesji na wydobywanie kopaliny ze złoża „Storkowo” również nie wpłynęło odwołanie od uprawnionego podmiotu. Zatem Minister Klimatu i Środowiska nie miał podstaw prawnych do wstrzymania bądź uchylenia opisanych wyżej koncesji na etapie postępowania odwoławczego. Tym samym, decyzje te stały się prawomocne. Na marginesie należy wspomnieć, że złoża „Storkowo” zostało wydobyte i wykreślone z rejestru z końcem 2016 roku. Obecnie możliwe do wydobycia pozostały jedynie zasoby złóż kruszywa „Storkowo I – Pole A” i „Storkowo I – Pole B”.

Wskutek sprzeciwu Prokuratury Rejonowej Szczecin-Niebuszewo w Szczecinie koncesja na wydobywanie kopaliny ze złoża „Ińsko” była analizowana przez Ministra Klimatu i Środowiska pod kątem występowania przesłanek stwierdzenia nieważności koncesji, o których mowa w art. 156 § 1 k.p.a. Minister nie dopatrzył się tych przesłanek, w efekcie odmówił stwierdzenia nieważności tej koncesji. Wyrokiem z dnia 10 października 2023 roku,

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie uchylił tę decyzję, rozstrzygnięcie to jest nieprawomocne.

Z kolei decyzja udzielająca koncesji na wydobywanie kopaliny ze złoża „Storkowo” nie była przedmiotem analizy Ministra Klimatu i Środowiska pod kątem występowania przesłanej stwierdzenia jej nieważności, bowiem żaden z podmiotów uprawnionych nie wystąpił z takim wnioskiem. Jednocześnie przedstawione w petycjach informacje nie dostarczyły argumentów przemawiających za zasadnością wszczęcia z urzędu postępowania w tym przedmiocie.

Dodatkowo informuję, że stosownie do art. 159 p.g.g., w przypadku stwierdzenia, że działalność określona ustawą jest wykonywana:

- 1) z naruszeniem warunków określonych w koncesji,
 - 2) bez zatwierdzonego projektu robót geologicznych lub z naruszeniem określonych w nim warunków,
 - 3) bez przedłożonego projektu robót geologicznych, który nie podlega zatwierdzeniu, lub z naruszeniem określonych w nim warunków
- właściwy organ administracji geologicznej, w drodze decyzji, odpowiednio wstrzymuje działalność, nakazuje niezwłoczne usunięcie stwierdzonych

uchybień, a w przypadku potrzeby nakazuje podjęcie czynności mających na celu doprowadzenie środowiska do należytego stanu.

2. Decyzje, o których mowa w ust. 1, podlegają rygorowi natychmiastowej wykonalności.

Właściwym organem administracji geologicznej, o którym mowa w cytowanym wyżej przepisie jest Marszałek Województwa Zachodniopomorskiego, bowiem to on udzielił obu koncesji. Jest on również właściwy w zakresie zmiany bądź wznowienia postępowania zakończonego udzieleniem koncesji na wydobywania kopaliny ze złoża „Ińsko”, o co wnosi pan w pkt 3 petycji z dnia 24 lipca 2023 roku.

Tym samym Minister Klimatu i Środowiska nie ma podstaw prawnych do wstrzymania wykonania opisanej wyżej koncesji, czego domaga się pan w pkt 1 ww. petycji.

Podkreślić również należy, że kwestia wpływu wykonywania działalności koncesyjnej na środowisko nie jest przedmiotem badania w toku postępowania o udzielenie koncesji, ale w toku postępowania zakończonego wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia. Decyzja o uwarunkowaniach środowiskowych jest bowiem jednym z obowiązkowych załączników wniosku o udzielenie koncesji. Zgodnie z art. 72 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 r., poz. 1094 z późn. zm.), *wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach następuje przed uzyskaniem koncesji na poszukiwanie lub rozpoznawanie kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla, koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż, koncesji na podziemne bezzbiornikowe magazynowanie substancji, koncesji na podziemne składowanie odpadów oraz koncesji na podziemne składowanie dwutlenku węgla - udzielanych na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. - Prawo geologiczne i górnicze.* Tym samym wpływ wydobywania kopalin ze złóż „Ińsko” i „Storkowo” na środowisko, w tym na Pojezierze Ińskie, był rozpatrywany w toku postępowań w przedmiocie ustalenia środowiskowych uwarunkowań dla tych przedsięwzięć. Pozostają one we właściwości Burmistrza Ińska, od którego organem odwoławczym jest Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Szczecinie, zatem Minister Klimatu i Środowiska nie jest organem właściwym w tych sprawach. Nie może również prowadzić postępowań w przedmiocie stwierdzenia nieważności ww. decyzji środowiskowych. Te bowiem pozostają we właściwości ww. SKO.

Odnosząc się natomiast do postulatu objęcia całego środowiska naturalnego Pojezierza Ińsko ochroną w myśl ww. rozporządzeń Wojewody

Zachodniopomorskiego nr 14/2005 z dnia 27 lipca 2005 r. w sprawie Ińskiego Parku Krajobrazowego oraz nr 36/2005 z dnia 10 listopada 2005 r. w sprawie planu ochrony Ińskiego Parku Krajobrazowego wyjaśnić należy, że są to akty prawa miejscowego. Obowiązują one na obszarze województwa zachodniopomorskiego, zatem każdy organ administracji samorządowej i rządowej jest zobowiązany je uwzględniać i stosować, bez potrzeby dodatkowej ochrony tych przepisów. Jednocześnie wskazać należy, iż zagadnienia uregulowane w tych przepisach pozostają obecnie we właściwości Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego, zatem Minister Klimatu i Środowiska nie może regulować tych kwestii. Tym samym nie może zmieniać przepisów ww. rozporządzeń albo powiększyć obszar Ińskiego Parku Krajobrazowego.

Warto zaznaczyć, że relacja koncesji na wydobywanie kopalin ze złoża „Ińsko” do przepisów powołanych rozporządzeń jak i studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ińsko była przedmiotem analizy w toku postępowania koncesyjnego w ramach uzgodnienia projektu opisanej wyżej koncesji z Burmistrzem Ińska, który ją milcząco uzgodnił. Zgodnie bowiem z art. 23 ust. 2a pkt 1 p.g.g., w *odniesieniu do działalności prowadzonej poza granicami obszarów morskich Rzeczypospolitej Polskiej udzielenie koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż, podziemne bezzbiornikowe magazynowanie substancji, podziemne składowanie odpadów albo podziemne składowanie dwutlenku węgla wymaga uzgodnienia z wójtem (burmistrzem, prezydentem miasta) właściwym ze względu na miejsce wykonywania zamierzonej działalności; kryterium uzgodnienia jest nienaruszanie zamierzoną działalnością przeznaczenia lub sposobu korzystania z nieruchomości określonego w sposób przewidziany w art. 7.*

W momencie udzielenia ww. koncesji kryterium wskazane w przepisie art. 7 ust. 1 i 2 miało następujące brzmienie: *„Podejmowanie i wykonywanie działalności określonej ustawą jest dozwolone tylko wówczas, jeżeli nie naruszy ona przeznaczenia nieruchomości określonego w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego oraz w odrębnych przepisach (ust. 1). W przypadku braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego podejmowanie i wykonywanie działalności określonej ustawą jest dopuszczalne tylko wówczas, jeżeli nie naruszy ona sposobu wykorzystywania nieruchomości ustalonego w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz w odrębnych przepisach (ust. 2).*

Ponadto, jak już wyżej wspomniano, Minister Klimatu i Środowiska nie dopatrzył się rażącego naruszenia przepisów powołanych wyżej rozporządzeń oraz ww. studium poprzez wydanie decyzji w przedmiocie udzielenia koncesji na wydobywanie kopaliny ze złoża „Ińsko”.

Odnosząc się natomiast do pkt 4 petycji nadmienić należy, że kwestie niedoborów wody są złożone, wieloaspektowe a działania w tym zakresie podejmuje również Minister Rolnictwa, zatem również do tego organu może pan zwrócić się o podjęcie działań legislacyjnych.

Otrzymują:

- 1) adresat;
- 2) a/a;